

Integralizmus – nová prokatolícka forma vlády budúcnosti?

Matej Gavlák

10. januára 2022 ✝ Spoločnosť

Zdroj: youtube.com

Nedávno sme boli u nás v redakcii poctení návštevou istého, vekom už staršieho historika. Počas svojho monológu sa okrem iného zdôveril, že neverí, že súčasný systém – demokracia – vydrží. Všetko podľa neho nasvedčuje tomu, že sa blížíme k bodu, kedy nebude tento politický systém už viac udržateľný. „Ale čím bude nahradený?“ dušoval sa náš hosť. Z krátkodobého hľadiska ťažko povedať. Avšak čo sa týka dlhodobiejšieho horizontu, už takmer sto rokov existuje prepracovaný koncept prokatolíckej formy vlády, ktorá nesie názov *Integralizmus*.

Najlepším zdrojom na pochopenie *Integralizmu* je určite kniha teológov Thomasa Creana, OP a Dr. Alana Fiministra s názvom *Integralism: A Manual of Political Philosophy*.¹ Obaja páni sú poprední „integralisti“ a svoje názory publikované v ich diele opierajú o mnohých katolíckych učencov celej 2000-ročnej histórie, ako boli sv. Tomáš Akvinský, sv. Robert Bellarmin, sv. Augustín, či sv. Bernard, ako aj niekoľko významných pápežov.

Katolicizmus verus politické osvietenstvo

Na pochopenie integralizmu si treba najprv uvedomiť zásadný myšlienkový stret medzi starobylým katolicizmom a súčasným politickým osvietenstvom. Osvietenci – tvorcovia moderných demokratických teórií – si všetky svoje tézy takpovediac vymysleli. Tak ako bolo dnes vymyslené „právo na zmenu pohlavia“, tak aj oni doslova na kolene vymysleli všetko to, čo dnes považujeme za „normálne“ (o tom všetkom nižšie). Avšak integralisti nič nevymýšľajú; naopak, „objavujú“ a prinášajú niečo, čo už dávno vymyslené bolo – a to samotným Bohom.

Zásadný rozdiel medzi osvietenskými politickými teóriami a katolíckym integralizmom je potom v tom, že osvietenci „putujú“ k dokonalej forme vlády, ktorú si sami tvoria (bez Boha), kým integralizmus hovorí, že dokonalá forma vlády už existovala – a šlo o nažívanie Adama s Evou v Raji, kde až do osudného momentu žili presne podľa Božích prianí a prikázaní – a že sa k tejto „prvotnej forme vlády“ treba navracieť späť. Inými slovami – to, čo dnes žijeme, to, kam smerujeme, je presným opakom toho, čo si želá Boh, a my sa musíme otočiť a ísť konečne správnym smerom.

Myšlienkový svet politického osvietenstva a katolíckeho integralizmu je absolútne nezlučiteľný; je ako oheň a voda, ako diabol a Boh. Kým súčasná demokracia je založená na myšlienke pozemského šťastia za každú cenu, integralisti prízvukujú, že skutočným cieľom človeka a spoločnosti je šťastný život v Nebi, nie na zemi. Spoločnosť teda musí byť organizovaná na tejto základnej myšlienke – že ľudia v nej si majú vzájomne pomáhať dosiahnuť nebeské kráľovstvo. Zástancovia integralizmu teda hovoria, že dokonalá spoločnosť nie je nejaká technologická pseudoutópia, ale spoločnosť, ktorá je „v jednote s Kristom a svätými“. Je to spoločnosť, kde je Kráľom Kristus, nie „konzílium odborníkov“.

Spoločnosť a jednotlivec

V súčasnom svete, navrhnutom a vytvorenom osvietenskými politickými špekulantmi a ich nasledovníkmi, je dobro spoločnosti považované za menšiu hodnotu ako dobro jednotlivca. Najmä v posledných 50 rokoch sa tento umelý myšlienkový konštrukt v praxi prejavuje prijímaním veľkého množstva migrantov na úkor stability a jednotlivosti spoločnosti. Dnes sa tieto myšlienky prejavujú zrejme aj v „opatreniach“ proti covidu, kedy sa zatvárajú na dlhé mesiace celé ekonomiky, pričom úmrtnosť azda nikde na svete nepresiahla 3 % nakazených.

Crean a Fimister naopak hovoria, že prirodzeným, Bohom daným, stavom vecí je, že spoločné dobro je nadriadené súkromnému dobru a že *„žiadna spoločnosť nemôže prežiť, pokiaľ jej členovia nie sú ochotní vzdať sa svojich životov za obranu svojich spoluobčanov“*. Upozorňujú tiež, že dobro spoločnosti ako takej je vlastne dobrom každého jej člena. Inými slovami – naša spoločnosť sa rúca, lebo je doslova postavená na hlavu. A pokiaľ chceme raz prosperovať, skôr či neskôr sa to bude musieť zmeniť. Treba tiež dodať, že súkromné vlastníctvo je podľa autorov právom, na ktoré nesmie nikto siahť.

Avšak tzv. „ľudské práva“ sú podľa oboch autorov len pekne znejúcim výmyslom osvietencov a ich nasledovníkov, a zvlášť v poslednej dobe sú čím ďalej, tým bizarnejšie. Ľudské práva Bohom ustanovené, samozrejme, vždy existovali. Avšak „ľudské práva“ podľa osvietenskej filozofie sa neustále rozširujú podľa najnovšej „módy“. Jedným z takýchto „práv“ je aj „právo“ na potrat, na (homo)lásku, na deti (v homozväzkoch), či možnosť rozvodu. Rozvod by v integralizme nikdy nemohol existovať, keďže manželstvo je ustanovené Bohom a rozvod je len ďalší z osvietenských umelých konštruktov, ktoré v skutočnosti vlastne ani neexistujú. Nemožnosť „rozvodu“ má však aj veľmi praktické opodstatnenie. Kniha cituje sv. Tomáša Akvinského:

„Ak by si muž vzal manželku v jej mladých rokoch, kedy by bola krásna a plodná, avšak v neskoršom veku by ju vypudil, dopustil by sa na nej ujmy, ktorá by šla proti prirodzenej spravodlivosti.“ (s. 50)

Inými slovami – rozvod je nespravodlivosťou na ženách v pokročilejšom veku (o malých deťoch nehovoriac) a práve ony sú rozvodom emocionálne a ekonomicky mimoriadne poškodzované. Túto skutočnosť však politickí osvietenci obchádzajú s ľadovým pousmiatím.

Autori tiež upozorňujú na ďalšie rozpory s realitou, ktoré my dnes považujeme už za úplne normálne. Tak napríklad najvyšším dobrom nemôže byť absolútna sloboda. Jednak preto, že absolútna sloboda môže znamenať aj slobodu konať zlo (veď čo je napríklad homosexualita, ak nie zlo?). Ale aj z dôvodu skutočnosti, že tento život nie je jediný. Najvyšším dobrom je potom teda spása duše človeka a vedenie ho k tejto spase a

ku Kristovi; určite nie bezhraničná sloboda. Podľa zástancov integralizmu je tiež základnou bunkou spoločnosti rodina a nie jednotlivec, ako to preformulovali osvietenští filozofi, čím rodinu degradovali.

Christendom

Keď čítame rôzne mienkotvorné denníky a rozhovory s rôznymi politológmi, neraz narazíme na slovné spojenie „sociálny kontrakt“. Má ísť o akúsi „zmluvu“ medzi voličmi a politikmi nimi zvolenými. Prví zvolia druhých a tí budú konať ich „vôľu“. Crean a Fimister považujú tento „sociálny kontrakt“ za ďalší z osvietenských konštruktov – niečo, čo v skutočnosti neexistuje, podobne ako rozvod. Je to totiž Boh, kto udeľuje autoritu a nie ľudia. Je to na základe toho, že Boh stvoril spoločnosť a má výhradné právo udeliť jej svojho správcu. Deti si nezvolili svojho otca; ten im bol daný Bohom.

V katolíckom integralizme teda nebudú na čele správcovia ustanovení ľuďom, aby konali vôľu ľudu (ktorá, mimochodom, môže byť aj zlá a skutočnosť to potvrdzuje), ale správcovia ustanovení Bohom, aby konali vôľu Božiu. To však neznamená, žeby si ľud nemohol tohto vládcu zvoliť. Vládca by mal byť dosadzovaný podľa zákonov tej ktorej krajiny – niekde podľa dedičského práva, inde možno aj voľbou. Rozdiel by však bol v tom, že tento vybraný správca by bol do úradu uvedený vysokou cirkevnou autoritou. Toto je prebraté priamo z Biblie, kde sa stal Šaul (a po ňom Dávid) kráľom Izraela po tom, čo bol pomazaný posvätným olejom z rúk Božieho proroka Samuela. Takto ustanovený vládca – zväčša kráľ – by potom vládol až do smrti; pravidelné 4- 5-ročné volebné cykly by v integralizme teda neexistovali. Takýto kráľ by nebol neobmedzeným vládcom krajiny. Bol by správcom jedného z Božích kráľovstiev. Všetky takéto na sebe nezávislé, no katolíckou Cirkvou zjednotené kráľovstvá by potom tvorili akúsi veľmi voľnú úniu, zvanú *Christendom* či *Christianitas*.

Kráľ by musel uznávať zvrchovanosť a v niektorých oblastiach aj nadradenosť katolíckej Cirkvi. Niečo ako odluka Cirkvi od štátu by neexistovalo – obe inštitúcie by spolu tak prepojené, „ako je prepojené telo s dušou“. Svet, v ktorom žijeme, totiž netvorí len viditeľné a časné, ale aj neviditeľné a večné – a táto skutočnosť by mala byť v sociálnom poriadku odzrkadľovaná. Odluka Cirkvi od štátu je ďalší klam osvietencov – niečo také neexistuje, resp. je neprirodzené, asi ako človek s jednou rukou. O politickej filozofii *Christendomu* kniha uvádza:

„Keďže nám zjavené Slovo Božie hovorí, že vtelené Slovo (tzn. Kristus) sa stalo vládcom nad všetkými vládcami, jediným normálnym stavom v časnej (tzn. pozemskej) spoločnosti je existovať ako provincia Christendomu; to znamená, ako provincia, kde vláda Kristova je verejne deklarovaná a Jeho zákony sú uznané ako ústava danej spoločnosti.“ (s. 118)

Verejná správa

Verejná správa štátu, kde by ústavu tvorili výlučne Kristove zákony, by bola radikálne odlišná od verejnej správy akú poznáme dnes. V prvom rade, verejná správa a úrady štátu by sa nestarali iba o poriadok a bezpečnosť v štáte či meste, ale ich dôležitou funkciou by bola starostlivosť vo sfére náboženskej. Úlohou panovníkov by bolo aktívne privádzať svoj ľud ku jedinej pravej viere a úlohou úradov by bolo okrem iného chrániť čistotu viery – aby sa tak zaistila možnosť spásy čo najširšieho obyvateľstva.

Panovník by však nemal právomoc nad všetkými svojimi obyvateľmi. Podľa prirodzeného Bohom ustanoveného práva má mať právomoc výlučne nad hlavami rodín. A sú to potom hlavy rodín, kto má

výlučnú právomoc nad svojimi ženami a deťmi. Niečo ako povinné očkovanie ešte aj žien a detí nariadené štátom by ľud vychovaný v integralizme vnímal ako nápad zo samého pekla. A možno by ani nebol ďaleko od pravdy.

Crean a Fimister upozorňujú, že nepokrstení, ateisti, či nekatolíci by v takomto štátnom zriadení nemohli zastávať žiadne verejné funkcie a nemohli by ani verejne hlásať svoje myšlienky. Je to logické, keďže štát snažiaci sa viesť svoj ľud ku Kristovi by šiel sám proti sebe, keby takýchto ľudí do svojich úradov dosadzoval. Sloboda prejavu je podľa autorov ďalší z falošných konštruktov osvietencov odporujúci prírode – klamstvo predsa nemôže mať právo na svoje šírenie.

Veľmi zaujímavou je kapitola o školstve. To by bolo radikálne odlišné od toho, ktoré máme dnes. V prvom rade, sekulárne školy by vôbec neexistovali, lebo tie vedú spoločnosť k ateizácii, čo by bolo v rozpore so štátnou ideológiou. V druhom rade, neexistovala by povinná školská dochádzka – školy by boli nepovinné. Základné vzdelanie majú mať podľa učiteľov Cirkvi na starosti rodičia. Oni musia naučiť dieťa to, čo nutne potrebuje do života. Dnes máme mladých chlapcov, ktorí nikdy neprezuli pneumatiku, nikdy nič nezasadili a nezasiali, nikdy sa nenaučili, ako si postaviť strechu nad hlavou, či aspoň založiť oheň; máme dievčatá, ktoré nevedia navariť polievku, lebo im to nikto nikdy neukázal. Toto všetko by malo byť v katolíckom integralizme súčasťou základného vzdelania mladého človeka a mal by ho to naučiť jeho rodič. Školy by viedli kňazi a mníšky. Tí by naučili deti čítať, písať, počítať atď., avšak, samozrejme, náboženstvo by v školách zohrávalo dôležitú úlohu.

V tomto štátnom zriadení by mala svoje miesto opäť aj šľachta. Bola by správkyňa jednotlivých regiónov, ako aj ich vojenská ochrankyňa. Dozerala by nielen na verejný poriadok, ale aj na čistotu viery. Rekrutovala by sa z ľudí, ktorí sa mimoriadne osvedčili pri záchrane svojho národa, či vzniku tohto nového katolíckeho štátneho zriadenia. Regionalizmus by bol ďalší charakteristický znak týchto štátov, na rozdiel od centralizmu, ktorý máme dnes.

Utópia?

Mnohým ušiam môže znieť integralizmus ako čistá utópia. Autori však veria, že táto forma vlády je nielen možná, ale že v budúcnosti bude aj zavedená. A to z jednoduchého dôvodu – faloš, klamstvo a pretváрка – „hodnoty“, na ktorých je založená naša spoločnosť – nemôžu trvať a nikdy ani netrvajú večne. Vždy sa napokon zrúti pod váhou vlastných zločinov. *Integralism: A Manual of Political Philosophy* preto uvádza:

„Súčasná sekulárna spoločnosť sú teda nevyhnutne iba krátko trvania a dláždia cestu svojej vlastnej náhrade, ktorá bude charakteristická novými kultúrnymi a sociálnymi formami s väčšou životaschopnosťou a nábožnosťou.“ (s. 119)

S týmto tvrdením súhlasí aj Charles Coulombe, oficiálny životopisec pápeža sv. Jána Pavla II. Ako tradičný katolík si uvedomuje – a vo svojej *Star-Spangled Crown* (Hviezdami posypaná koruna) knihe to aj rozoberá –, že na to, aby katolícka Cirkev prevzala na seba úlohu záchrankyne upadnutých národov, bude sa musieť najprv sama zreformovať. Bude sa musieť navrátiť ku svojim koreňom – ak chce viesť národy, aby sa navrátili k tým svojim – znova zaviesť latinský rítus a pretlačiť reformu, ktorá ju urobí vitálnejšou a akcieschopnejšou. Coulombe túto reformu nazýva „*Benediktínskou reformou*“. Po reforme Cirkvi môže

začať reforma sveta.

V minulosti platilo, že to, čo pohania zničili, znovuvybudovali kresťania. Zdá sa, že budúcnosť sa rúti po tej istej trajektórii.

1https://www.amazon.com/Integralism-Political-Philosophy-Thomas-Crean-ebook-dp-B086WNJLBL/dp/B086WNJLBL/ref=mt_other?_encoding=UTF8&me=&qid=1641385475

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/integralizmus-nova-prokatolicka-forma-vlady-buducnosti/>